

C/2023/869

8.12.2023

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o odovzdávaní trestného konania

[COM(2023) 185 final – 2023/0093 (COD)]

(C/2023/869)

Spravodajca: **Vasco DE MELLO**

Žiadosť o konzultáciu	Európska komisia, 20. 9. 2023
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo
Prijaté v sekcii	5. 9. 2023
Prijaté v pléne	20. 9. 2023
Plenárne zasadnutie č.	581
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	209/0/6

1. Závbery a odporúčania

1.1. Cieľom predkladaného návrhu nariadenia je odstrániť nedostatky v systéme európskeho zatykača vytvorením spoločného systému odovzdávania trestného konania medzi členskými štátmi, čím sa zabráni duplicite trestných konaní v súvislosti s tými istými skutkami a tými istými osobami vo viacerých členských štátoch (zásada *non bis in idem*), a zároveň predchádzať a obmedziť fenomén beztrestnosti v dôsledku neuskutočneného trestného stíhania.

1.2. Na tento účel sa zavádza jednotný súbor pravidiel týkajúcich sa spolupráce medzi členskými štátmi pri zasielaní a prijímaní trestných konaní.

1.3. Ďalším cieľom návrhu je vytvoriť spoločnú digitálnu štruktúru, ktorá umožní prenos takýchto listín.

1.4. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) víta iniciatívu Komisie v tejto oblasti.

1.5. EHSV sa však domnieva, že pokiaľ ide o niektoré aspekty legislatívneho textu, mali by sa doplniť alebo upraviť určité body.

1.6. V súvislosti so základnými právami dotknutých strán sa EHSV domnieva, že by sa mal uviesť výslovný odkaz na Európsky dohovor o ľudských právach, ako aj na Chartu základných práv Európskej únie a na iné právne akty zamerané na ochranu základných práv.

1.7. EHSV upozorňuje na skutočnosť, že tento navrhovaný režim by nemal slúžiť na to, aby sa podozrivým/obvineným osobám umožnil jednoduchý prístup k priaznivejšiemu právnemu režimu prostredníctvom uplatňovania procesných pravidiel.

1.8. EHSV víta rozhodnutie zaviesť spoločné digitálne nástroje s cieľom urýchliť proces a domnieva sa, že tieto nástroje by sa mali vytvoriť s využitím európskych fondov.

1.9. Ako však už bolo uvedené v predchádzajúcich stanoviskách, mal by sa zachovať komunikačný kanál v papierovej forme, pričom treba mať na pamäti tých, ktorí z rôznych dôvodov nemajú prístup k prostriedkom IT.

1.10. EHSV sa domnieva, že celý proces prekladu by mal prebiehať s čo najväčšou dôslednosťou a že by sa nemalo povoliť používanie umelej inteligencie alebo iných mechanických prostriedkov bez ľudského zásahu.

1.11. EHSV sa domnieva, že prostredníctvom právnych predpisov by sa malo stanoviť právo účastníkov konania obrátiť sa na súd vyššieho stupňa z dôvodu nevyhovujúceho prekladu písomností.

1.12. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich stanoviskách, EHSV sa domnieva, že by sa mala zabezpečiť odborná príprava pre všetkých pracovníkov v tejto oblasti, ako aj pre ostatné zainteresované strany, napríklad prekladateľov.

1.13. EHSV sa domnieva, že by sa mal stanoviť spôsob riešenia negatívnych sporov o právomoc v prípade uplatnenia predkladaného nariadenia.

1.14. EHSV upozorňuje na skutočnosť, že by sa mala zrušiť možnosť, aby žiadajúci orgán v prípade, že odovzdanie konania bolo schválené, zaslal len časť spisu, a nie celý spis žiadanému orgánu.

1.15. Tým sa vylúči možnosť akéhokoľvek svojvoľného postupu, ku ktorému by pri čiastočnom odovzdávaní konaní určite mohlo dôjsť.

2. Súvislosti

2.1. Nevýhodou jednotného priestoru voľného pohybu osôb, kapitálu, tovaru a služieb je, že sa vytvára nadnárodný priestor umožňujúci vykonávanie trestnej činnosti.

2.2. Ľudská spoločnosť od nepamäti uprednostňovala delegovanie právomoci ukladať tresty tým, ktorí porušujú zákon a páchajú trestnú činnosť, na štát, pred uplatňovaním súkromnej, retributívnej justície na základe zásady *ius talionis* „oko za oko, zub za zub“.

2.3. Existencia *ius puniendi*, t. j. možnosť štátu uložiť trest tým, ktorí na jeho území porušujú jeho zákony a dopúšťajú sa tak trestnej činnosti, alebo ktorí na cudzom území páchajú trestnú činnosť proti jeho štátnym príslušníkom, predstavuje prirodzenú a ústrednú vlastnosť zvrchovaných právomocí štátu⁽¹⁾.

2.4. Ide o takú dôležitú zvrchovanú právomoc štátu, že väčšina ústav vyhradzuje a zveruje výlučnú zákonodarnú právomoc v tejto oblasti parlamentom.

2.5. Uplatňovanie zásady *ius puniendi* štátom, ktorá môže v maximálnej miere viesť k odňatiu slobody jednotlivca, však musí vždy sprevádzať rozsiahly súbor základných občianskych práv s cieľom chrániť občanov pred možným zneužívaním alebo svojvoľným konaním charakteristickým pre tých, ktorí nerešpektujú koncept právneho štátu.

2.6. Ako už bolo uvedené, existencia jednotného trhu predstavuje pri presadzovaní trestného práva mnohé výzvy.

2.7. Existencia takéhoto nadnárodného priestoru, v ktorom sa osoby, kapitál, tovary a služby voľne pohybujú medzi štátmi, by mohla pri absencii podobného nadnárodného systému stíhania páchatel'ov trestnej činnosti umožniť vykonávanie trestnej činnosti na rôznych územiach bez náležitého potrestania alebo by mohla vytvoriť skutočné útočiská pre páchatel'ov trestnej činnosti.

(1) Treba poznamenať, že uplatňovanie práva cudzieho štátu v prípade trestnej činnosti spáchanej na danom území vždy predstavovalo jasný prejav straty štátnej zvrchovanosti štátnych príslušníkov tohto územia – príkladom je situácia v Číne na konci 19. storočia, keď Európania prinútili čínsky štát, aby umožnil súkromné súdenie štátnych príslušníkov týchto štátov v súlade s právom ich krajín pôvodu.

2.8. Vzhľadom na pokrok v oblasti európskej integrácie sa potreba intenzívnejšej spolupráce v oblasti bezpečnosti a trestnej justície stala naliehavejšou, pričom takáto spolupráca sa spočiatku dosiahla uzavretím viacerých zmlúv medzi členskými štátmi o vydávaní osôb a justičnej spolupráci⁽²⁾, čo vyvrcholilo začlenením tejto otázky do samotnej Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a to ako spoločnej právomoci EÚ a členských štátov, či vytvorením priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý sa rozprestiera na celom území Európskej únie⁽³⁾.

2.9. Z formy medzivládnej spolupráce založenej na zmluvách o justičnej spolupráci a dohodách o vydávaní uzatvorených medzi štátmi, v ktorej sa rozhodovacia právomoc delí medzi výkonnú a súdnu moc, tak vzniká systém spolupráce, v ktorom má rozhodovaciu právomoc príslušný justičný orgán bez akéhokoľvek zásahu výkonnej moci, pričom tá je na rozdiel od postupu vydávania osôb z tohto procesu úplne vylúčená.

2.10. Základom tejto zmeny paradigmy, ktorá, ako už bolo uvedené, bola zakotvená v ZFEÚ, je zásada vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v trestných veciach⁽⁴⁾.

2.11. Fungovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii však bude možné len vtedy, ak sa dosiahne rovnováha medzi zásadami slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, pretože v opačnom prípade by mohli byť základné práva, slobody a záruky každého občana oslabené v mene iluzórnej a totalitnej bezpečnosti a spravodlivosti.

2.12. Na získanie dôvery v uplatňovanie zásady vzájomného uznávania je potrebné, aby členské štáty rešpektovali základné práva občanov rovnakým alebo rovnocenným spôsobom v snahe zabezpečiť, že príslušný orgán uznávajúceho štátu bude mať dôveru vo výkon uznaného súdneho rozhodnutia.

2.13. Prvým konkrétnym vyjadrením zásady vzájomného uznávania v oblasti trestného práva bol európsky zatykač⁽⁵⁾ a nasledovali aj ďalšie predpisy podobnej povahy, ako je napríklad európsky vyšetrovací príkaz⁽⁶⁾.

2.14. V systéme európskeho zatykača sa síce zakotvuje zásada vzájomného uznávania, rešpektuje však aj práva, slobody a záruky občanov⁽⁷⁾.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. Podobne ako európsky zatykač, aj tento návrh na úpravu spôsobu odovzdávania trestného konania z jedného členského štátu do druhého je prostriedkom na účinnejší a rýchlejší boj proti trestnej činnosti nadnárodného charakteru vrátane organizovanej trestnej činnosti.

⁽²⁾ V tejto súvislosti pozri Európsky dohovor o vydávaní z roku 1957, Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959, Európsky dohovor o odovzdávaní trestného konania z 15. mája 1972, Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a početné mnohostranné a dvojstranné zmluvy o vydávaní uzavreté medzi rôznymi členskými štátmi.

⁽³⁾ Pozri článok 3 ods. 2 a článok 4 ods. 2 písm. j), ako aj hlavu V, najmä články 67 a 82 ZFEÚ.

⁽⁴⁾ Zásada vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v trestných veciach, zakotvená v článku 67 ods. 3 ZFEÚ, v konečnom dôsledku spočíva v uznávaní súdneho rozhodnutia prijatého príslušným orgánom členského štátu ďalším príslušným orgánom iného členského štátu, ktorého účinky by v štáte uznania mali byť rovnocenné účinkom rozhodnutia, ktoré by prijal príslušný vnútroštátny orgán (pozri Manuel Monteiro Guedes, *Do mandado de Detenção Europeu* (Európsky zatykač), s. 65, Almedina, Coimbra, 2006). Zásada vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí je v rozpore so zásadou obojstrannej trestnosti, ktorá je charakteristická pre dohody o vydávaní, a znamená, že na to, aby sa vydanie mohlo uskutočniť, musia byť skutky, z ktorých je podozrivá alebo obvinená osoba obvinená, kvalifikované ako trestný čin buď podľa práva dožadujúceho štátu alebo dožiadaného štátu.

⁽⁵⁾ Pokiaľ ide o európsky zatykač, pozri rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Vyhlásenia určitých členských štátov o prijatí rámcového rozhodnutia (Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1) zmenené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 81, 27.3.2009, s. 24).

⁽⁶⁾ Pokiaľ ide o európsky vyšetrovací príkaz, pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 1.5.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ V plnom rozsahu to vyplýva zo zoznamu dôvodov zamietnutia vydania európskeho zatykača, na ktorý sa môže príslušný orgán uznávajúcej krajiny odvolať, z obmedzení uplatňovania samotného zatykača a napokon zo stanovenia procesných práv podozrivej/obvinenej osoby.

3.2. Na rozdiel od systému európskeho zatykača sa však Komisia predkladaným návrhom snaží vytvoriť jednotný nástroj justičnej spolupráce pre celú Európsku úniu s priamou uplatniteľnosťou.

3.3. Prostredníctvom tohto nového nariadenia sa usiluje o vyriešenie nedostatkov v systéme európskeho zatykača a zlepšenie a zefektívnenie európskej trestnej justície, napríklad predchádzaním duplicitie konaní týkajúcich sa tých istých skutkov a tých istých strán vo viacerých členských štátoch, ako aj o zabránenie riziku beztrestnosti z dôvodu neuskutočneného trestného stíhania a zníženie počtu takýchto prípadov.

3.4. To však nemožno dosiahnuť bez dôsledného dodržiavania základných a individuálnych práv počas celého konania, najmä v prípade najzraniteľnejších osôb, osôb so zdravotným postihnutím a detí.

3.5. Cieľom predkladaného návrhu nariadenia je zároveň zvýšiť právnu istotu pri odovzdávaní súdnych konaní medzi členskými štátmi.

3.6. EHSV považuje všetky iniciatívy zamerané na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti v členských štátoch, najmä proti organizovanej trestnej činnosti, za dôležité⁽⁸⁾.

3.7. Aktivity zločineckých organizácií pôsobiacich na území Európskej únie mimoriadne poškodzujú európske spoločnosti, čo si vyžaduje dôraznú spoločnú reakciu. Bez takejto reakcie by vláda beztrestnosť, čo rozhodne nie je žiaduce.

3.8. Hoci táto oblasť patrí do spoločnej právomoci členských štátov a Európskej únie⁽⁹⁾, EHSV považuje výber legislatívneho nástroja, ktorý Komisia použila v tomto návrhu, t. j. nariadenia, za odvážny vzhľadom na to, že táto otázka je pre členské štáty mimoriadne citlivá, keďže ide o právomoc, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zvrchovanosti štátu, ako sa uvádza vyššie.

3.9. EHSV však považuje zvolenú možnosť za najvhodnejšiu, pretože len týmto spôsobom možno dosiahnuť cieľ zjednotiť postupy vo všetkých členských štátoch⁽¹⁰⁾.

3.10. Ako sa uvádza v dôvodovej správe k tomuto legislatívnemu návrhu, účinný boj proti cezhraničnej trestnej činnosti je možný len na základe spoločných pravidiel odovzdávania trestného konania.

3.11. EHSV sa domnieva, že v predkladanom návrhu nariadenia sa dosiahla ochrana základných práv občanov, a to tak z hľadiska podozrivých/obvinených osôb, ako aj obetí, či už prostredníctvom existencie štandardného súboru dôvodov zamietnutia odovzdania konania, alebo prostredníctvom práva podozrivých/obvinených osôb a obetí na vypočutie a odvolanie.

3.12. EHSV sa však domnieva, že návrh nariadenia by mal obsahovať výslovný odkaz na Európsky dohovor o ľudských právach, ako aj na Chartu základných práv Európskej únie a na iné právne nástroje zamerané na ochranu základných práv⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ EHSV vo svojom stanovisku – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Digitalizácia justície v Európskej únii – Súbor príležitostí [COM(2020) 710 final] (Ú. v. EÚ C 286, 16.7.2021, s. 88) uvádza, že digitalizácia justície je kľúčovým nástrojom na zabezpečenie skutočnej spolupráce medzi orgánmi členských štátov v boji proti trestnej činnosti, ktorá vážne ovplyvňuje európsky priestor.

⁽⁹⁾ Pozri článok 4 ods. 2 písm. j) ZFEÚ.

⁽¹⁰⁾ Mohlo by to viesť k procesu federalizácie, v rámci ktorého sa bude musieť rešpektovať vlastenecké cítenie.

⁽¹¹⁾ Je dôležité vymedziť pojmy základných práv, ktoré sa majú chrániť, bez ohľadu na to, že v článku 51 Charty základných práv Európskej únie sa vyžaduje, aby členské štáty rešpektovali tieto práva, pokiaľ ide o uplatňovanie „[...] práva Únie [...]“, či už ide o primárne alebo sekundárne právo.

3.13. EHSV upozorňuje na skutočnosť, že možnosť odovzdávania trestného konania zo štátov, v ktorých sa uplatňuje zásada zákonnosti⁽¹²⁾, do štátov, v ktorých sa uplatňuje zásada diskrečnej právomoci prokuratúry⁽¹³⁾, by mohla viesť k zvýhodňovaniu páchatela trestnej činnosti tým, že mu umožní uložiť trest, ktorý je pre neho priaznivejší, čo by mohlo mať naopak škodlivý vplyv z hľadiska cieľov sledovaných v rámci predkladaného legislatívneho návrhu⁽¹⁴⁾.

3.14. EHSV považuje za mimoriadne priaznivú skutočnosť, že konania sa medzi justičnými orgánmi členských štátov odovzdávajú prostredníctvom digitálnych postupov.

3.15. Mala by sa však zachovať možnosť využívať komunikačný kanál v papierovej forme a malo by sa zabezpečiť, aby boli informácie dostupné všetkým, najmä najzraniteľnejším osobám⁽¹⁵⁾.

3.16. EHSV však zdôrazňuje, že na tento účel nestačí vytvoriť spoločnú aplikáciu so spoločnými pravidlami. Na úrovni EÚ je potrebné vytvoriť výkonnú infraštruktúru, ktorú by mohli využívať všetky členské štáty a bola by interoperabilná s rôznymi systémami používanými členskými štátmi.

3.17. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich stanoviskách⁽¹⁶⁾, EHSV sa domnieva, že táto investícia by mala byť financovaná z prostriedkov EÚ.

3.18. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich stanoviskách⁽¹⁷⁾, EHSV sa domnieva, že na zabezpečenie správneho uplatňovania týchto právnych predpisov je potrebné zabezpečiť odbornú prípravu odborníkov z praxe, a to tak v tejto oblasti, ako aj v súvislosti s využívaním celého digitálneho systému, ktorý bude podporovať odovzdávanie konaní medzi členskými štátmi.

3.19. Takáto odborná príprava by mala zohľadňovať osobitosti a potreby podozrivých/obvinených osôb, svedkov a zraniteľných obetí.

3.20. Hoci by sa odborná príprava mala zameriavať najmä na sudcov a prokurátorov, EHSV sa domnieva, že je dôležité zintenzívniť odbornú prípravu ďalších kľúčových účastníkov súdneho procesu vrátane advokátov, prekladateľov a ďalších aktérov⁽¹⁸⁾.

3.21. EHSV zdôrazňuje, že preklady všetkých dokumentov predložených v rámci odovzdaného konania by mali byť čo najpresnejšie a najspoľahlivejšie.

3.22. Je dôležité, aby členské štáty zabezpečili spoľahlivosť prekladov dokumentov v každom spise.

3.23. EHSV sa domnieva, že v návrhu nariadenia by sa malo stanoviť pravidlo, ktorým by sa zakázalo vyhotovovať preklady mechanickými prostriedkami, prostriedkami založenými na informačných technológiách alebo pomocou umelej inteligencie.

3.24. Preklady vyhotovené bez ľudského zásahu by mohli viesť k chybným záverom a v dôsledku toho k nespravodlivým súdnym procesom a nesprávnym rozhodnutiam.

⁽¹²⁾ Právna doktrína vymedzuje zásadu zákonnosti v trestnom konaní ako zákonnú povinnosť uloženú justičnému orgánu viesť trestné stíhanie bez možnosti určiť trest prostredníctvom vyjednávania s podozrivou/obvinenou osobou.

⁽¹³⁾ Na rozdiel od zásady zákonnosti zásada diskrečnej právomoci prokuratúry umožňuje justičnému orgánu, ktorý vedie trestné konanie, vyjednávať s podozrivou/obvinenou osobou o rozsahu trestu, ktorý sa má uložiť, pričom úloha súdu sa obmedzuje na schválenie dosiahnutej dohody.

⁽¹⁴⁾ Tento návrh nariadenia by nemal slúžiť ako nástroj umožňujúci podozrivým/obvineným osobám „zmierniť“ obmedzujúce opatrenia, ktoré sa na nich vzťahujú vo fáze vyšetrovania, ani rozsah trestu, ktorý im môže byť uložený.

⁽¹⁵⁾ Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru — Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o digitalizácii justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti v cezhraničných občianskych, obchodných a trestných veciach a o zmene určitých aktov v oblasti justičnej spolupráce [COM(2021) 759 final – 2021/0394 (COD)] — Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Rady 2003/8/ES, rámcové rozhodnutia Rady 2002/465/SVV, 2002/584/SVV, 2003/577/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV, 2008/947/SVV, 2009/829/SVV a 2009/948/SVV a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ, pokiaľ ide o digitalizáciu justičnej spolupráce [COM(2021) 760 final – 2021/0395 (COD)] (Ú. v. EÚ C 323, 26.8.2022, s. 77).

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 286, 16.7.2021, s. 88.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 323, 26.8.2022, s. 77 a Ú. v. EÚ C 286, 16.7.2021, s. 88.

⁽¹⁸⁾ V tejto súvislosti pozri oznámenie na tému Zabezpečenie spravodlivosti v EÚ – stratégia európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2021 – 2024, [COM(2020) 713].

- 3.25. EHSV upozorňuje na skutočnosť, že náklady vynaložené na preklad dokumentov, ktoré sú súčasťou konania, by mohli viesť k tomu, že preklad by bol urobený v nižšej kvalite, čo by viedlo k obmedzeniu práv a záruk účastníkov konania.
- 3.26. EHSV sa domnieva, že podozrivé/obvinené osoby, ako aj obeť by mali mať právo napadnúť rozhodnutie, prípadne sa odvolať v otázkach týkajúcich sa prekladu.
- 3.27. Napokon dve poznámky na záver:
- 3.28. Návrh nariadenia neposkytuje žiadne riešenie v prípade negatívneho sporu o právomoc.
- 3.28.1. Inými slovami, ak justičný orgán štátu, ktorému je žiadosť doručená, odmietne súhlasiť s odovzdaním konania, môže nastať situácia, že trestné stíhanie nebude pokračovať, pretože orgány oboch dotknutých členských štátov sa môžu domnievať, že nemajú právomoc viesť takéto trestné konanie.
- 3.28.1.1. EHSV sa domnieva, že v týchto prípadoch by sa mal stanoviť súdny postup na riešenie týchto konfliktov, ktorý by mohol zahŕňať udelenie právomocí Súdnu dvoru Európskej únie na riešenie takýchto konfliktov.
- 3.28.2. EHSV sa napokon domnieva, že po súhlase s odovzdaním trestného konania by mal dožadujúci orgán zaslať celý originál prípadu spolu s jeho prekladom alebo jeho kópiou.
- 3.28.2.1. EHSV sa preto domnieva, že odkaz na možnosť odovzdať len „príslušné časti“ konaní by sa mal vypustiť, pretože to ohrozuje právo na obhajobu podozrivých/obvinených osôb a práva obetí.
- 3.28.2.2. Tým sa zabráni snahám svojvoľne zasielať písomnosti, ktoré môžu byť výhodnejšie pre jednu alebo druhú zúčastnenú stranu.

V Bruseli 20. septembra 2023

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Oliver RÖPKE